

PRILOG 4

TIP OPERACIJE 8.5.1

STANDARDNI TROŠKOVI KONVERZIJE DEGRADIRANIH ŠUMSKIH SASTOJINA I ŠUMSKIH KULTURA

Potreba određivanja standardnih troškova radova konverzije (rekonstrukcije) šumskih sastojina i šumskih kultura nastala je zbog omogućavanja i olakšavanja provođenja mjere iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. pod nazivom mjera 8 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma“, odnosno provođenja tipa operacije 8.5.1 „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura“.

Glavni cilj ovoga tipa operacije je povećanje otpornosti šumskih ekosustava na biotske i abiotske čimbenike, povećanje okolišne vrijednosti i općekorisnih funkcija šumskih ekosustava te očuvanje i povećanje biološke raznolikosti. Dugoročno, održivim upravljanjem šumskim ekosustavima potpomognutim potporama iz ovoga tipa operacije doprinijet će se i povećanju drvene zalihe, što će za posljedicu imati veću dostupnost obnovljivih izvora energije u ruralnim područjima. Također, će se povećanjem okolišne vrijednosti šuma i šumskih kultura postići i zaštita tala, voda i zraka, pridonijet će se ublažavanju učinaka klimatskih promjena na šume, zaštititi biološke raznolikosti, spremanju ugljika i proizvodnji kisika. Dugoročno će se unaprijediti i estetska uloga šuma te krajobrazna raznolikost što će zajedno doprinijeti uvećanju okolišne vrijednosti te gospodarske vrijednosti resursa. S obzirom na velik udio (tablica 1) kao i važnost degradiranih šuma za osjetljiva krška područja, kao i degradiranih i zapuštenih šuma za ostala ruralna područja Republike Hrvatske, potrebno ih je šumskouzgojnim radovima što prije obnoviti, odnosno prevesti u viši uzgojni oblik kako bi se doprinijelo povećanju njihove otpornosti i okolišne vrijednosti te povećanju općekorisnih funkcija.

Također, zbog svoje strukture šumske kulture su izrazito osjetljive na biotske i abiotske čimbenike. U trenutku ispunjenja svoje primarne svrhe (zaštita i priprema staništa za pridolazak autohtonih vrsta drveća) potrebno je provesti njihovu konverziju u mješovite šume autohtonih vrsta drveća. Isto je poželjno i zbog činjenice da su mješovite šume upravo zbog svoje strukture puno otpornije na biotske i abiotske čimbenike od šumskih kultura te imaju veću biološku raznolikost, što pridonosi boljem ispunjavanju općekorisnih funkcija. Pored navedenog, mješovite sastojine poželjno je u svrhu povećanja okolišne vrijednosti šumskih ekosustava oplemeniti sadnjom rijetkih i/ili ugroženih vrsta drveća.

Tip operacije 8.5.1 „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura“, s obzirom na veliki udio degradiranih šuma u Republici Hrvatskoj, bit će primjenjivana prvenstveno na panjačama, šikarama i šibljacima te drugim privatnim i državnim degradiranim oblicima šumskih sastojina. Također, u okviru ovoga tipa operacije provodit će se konverzija pretežito onih privatnih šuma kod kojih je bitno narušena struktura vrsta kao rezultat neodgovarajućeg gospodarenja u prošlosti kojim se izgubio ili značajno smanjio udio glavne vrste. Nadalje, šumske kulture, osobito monokulture alohtonih vrsta drveća ovim tipom operacije će biti postupno prevedene u mješovite šume visokog uzgojnog oblika sastavljene od autohtonih vrsta drveća, izbjegavajući sadnju samo jedne vrste odnosno stvaranje čistih sastojina.

Tablica 1. Udio degradiranih i ostalih uzgojnih oblika šumskih sastojina u Republici Hrvatskoj

UZGOJNI OBLIK	POVRŠINA (ha)	POSTOTAK (%)
Visoke šume	1.283.562	53,42
Panjače	533.828	22,22
Šikare	359.498	14,96
Šibljiaci	75.595	3,15
Makije	54.614	2,27
Garig	23.437	0,98
Šumske kulture	70.021	2,91
Šumske plantaže	2.228	0,09
Ukupno	2.402.783	100

(Izvor: ŠGOP 2006.-2015.)

Radi lakšeg praćenja u pojmovniku su objašnjeni osnovni pojmovi sadržani u ovom dokumentu.

DEGRADACIJA (lat. degradatio - vraćanje na niži stupanj razvoja) je stanje šume nastalo pod utjecajem biotskih i abiotskih faktora, a karakteriziraju ga narušena strukturna izgrađenost, smanjene prirasne mogućnosti i kvaliteta stabala te narušene stanišne mogućnosti.

KONVERZIJA (REKONSTRUKCIJA) je prevođenje šume u viši uzgojni oblik. Na primjer, prevodi se panjaču u visoku šumu sjemenjaču. Konverzija može biti indirektna i direktna. **Indirektna konverzija** označava korištenje postojećih stabala ili izbojaka, kod kojih se mjerama njege koristeći biološki potencijal sastojine stvaraju uvjeti za prirodnu obnovu i prevođenje u viši uzgojni oblik. **Direktna konverzija** (rekonstrukcija) se obavlja sjetvom ili sadnjom i to kada biološki potencijal sastojine ne osigurava uspjeh određenih gospodarskih mjera (uzgojnih) u stvaranju preduvjeta za prirodnu obnovu.

PANJAČA je šuma niskog uzgojnog oblika koju čine stabla nastala vegetativnim putem bilo od izbojaka iz panja ili iz žilja (odnosno iz preostalog dijela stabla poslije sječe).

ŠIKARA zakržljala degradirana šumska sastojina grmolikog oblika s deformiranim, zakržljalim izbojcima različitih vrsta drveća i grmlja, vrlo loše kvalitete. Obično nastaje kao rezultat čestih čistih sječa, brsta stoke ili nekih drugih štetnih biotskih čimbenika. Fiziološko stanje vrsta je takvo da se uzgojnim mjerama ne može puno poboljšati kvaliteta sastojine i

indirektnim metodama ju prevesti u viši uzgojni oblik. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

ŠIBLJAK je krajnji degradacijski stupanj šumskih sastojina nastao učestalim sječama, brstom stoke ili pod utjecajem drugih biotskih čimbenika koji su doveli do degradacije šumske sastojine do stadija bez biološke mogućnosti oporavka. Često je čine pionirske vrste drveća. Šibljaci su dosta progaljani, uzgojni radovi njege ne daju rezultate te prevođenje u viši uzgojni oblik zahtijeva direktne metode. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

MAKIJA je pojam koji se koristi za degradacijski stadij šume na Mediteranu. Struktura makije ekvivalentna je šikari. Makija se prevodi u viši uzgojni oblik, prije svega zaštitom od štetnih čimbenika koji su doveli do degradacije (česte i intenzivne siječe, brst stoke), njegom (trijebljenje i reduciranje) prevelikog broja izbojaka iz panja te postepenom obnovom. Kod loših stanišnih uvjeta i jake degradacije prevođenje se obavlja direktnim metodama. Vrste koje se koriste kod direktnih metoda prevođenja u viši uzgojni oblik su one koje tu potencijalno pripadaju ili već rastu (klimatogene vrste).

GARIG je pojam koji se koristi za degradacijski stadij šume na Mediteranu. Karakteriziraju ga progale i grupe grmolikih vrsta koje su obično pionirskog karaktera, vrlo otporne na požare i brst stoke. Glavnih vrsta je vrlo malo ili ih nema. Biološki potencijal vrsta je slab tako da indirektnih metoda nisu preporučljive. U direktnim metodama konverzije, s obzirom na stanje staništa, koriste se pionirske i klimatogene vrste Mediterana, s ciljem dobivanja mješovitih sastojina.

ŠUMSKA KULTURA je umjetno podignuta šumska sastojina nastala sjetvom sjemena ili sadnjom sadnica na tlima na kojima duži period nije bilo šumske vegetacije. Vrste koje se koriste za podizanje kultura imaju pionirske osobine.

ŠUMSKA PLANTAŽA je umjetno podignuta šumska sastojina nastala sjetvom sjemena ili sadnjom sadnica na tlima na kojima duži period nije bilo šumske vegetacije. Vrste koje se koriste za podizanje kultura imaju pionirske osobine. Šumske plantaže podižu se koristeći agrotehničke mjere koje pospješuju primitak (preživljavanje), početni rast i razvoj stabala, intenzivne radove njege, manji broj stabla i dr. Ti radovi uključuju: oranje, iveranje panjeva, startnu gnojdbu, navodnjavanje i dr. Podižu se samo na najkvalitetnijim staništima, s brzorastućim vrstama i vrstama s kratkim ophodnjama.

Za svaki mogući tip konverzije određeni su prosječni troškovi po jedinici površine (hektaru), a dobiveni su temeljem izračuna stvarnog koštanja svih prihvatljivih aktivnosti nužnih za postizanje cilja tipa operacije. Konverzije su podijeljene prema položaju odnosno klimatskim i ekološkim uvjetima na *kontinentalno* i *krško* područje te prema osnovnoj vrsti drveća na konverzije koje se provode *listačama* i na one koje se provode *četinjačama* kao prevladavajućoj vrsti. Dodatni kriterij podjele je *način mehaničke zaštite* od divljači i stoke prilikom provođenja konverzije, što je konačno rezultiralo s devet različitih tipova konverzije koje se razlikuju i po prosječnim troškovima, kako slijedi.

A) Konverzije listačama na kontinentu

A1. Sadnjom sadnicama uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 2. Troškovi konverzije listačama na kontinentu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	sadnice (2+0)	7.000 kom/ha (3,375 kn/kom)	23625,00	3088,24
Prijevoz sadnog materijala	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	sadnice (2+0)	7.000 komada/ha	15125,00	1977,12
Opći troškovi	10%	1	5803,00	758,56
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica) po hektaru			63833,00	8344,18

A2. Sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 3. Troškovi konverzije listačama na kontinentu sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	sjeme listača	do 800 kg/ha (18,75kn/kg)	15000,00	1960,78
Prijevoz sadnog materijala	sjeme listača	traktor + prikolica	1676,00	219,08
Sjetva sadnog materijala	sjeme listača	pod motiku/sijačica	11000,00	1437,91
Opći troškovi	10%	1	4484,40	586,20
Trošak podizanja sastojine listača (sjetva sjemena) po hektaru			49328,40	6448,16

A3. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

Tablica 4. Troškovi konverzije na kontinentu sadnjom sadnica uz štitnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Sadni materijal	sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (3,375 kn/kom)	5062,50	661,76
Mehanički štitnici	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Kolci	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (6,25 kn/kom)	9375,00	1225,49
Prijevoz sadnog materijala + štitnici + kolci	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štitnika	sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	10312,00	1347,97
Opći troškovi	10%	1	5240,45	685,03
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica u štitnike) po hektaru			57644,95	7535,29

B) Konverzije četinjačama na kontinentu

B1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 5. Troškovi konverzije četinjačama na kontinentu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/59.375	125 m/ha	7375,00	964,05
Sadni materijal	C * sadnice (2+0)	2.500 kom/ha (5,625 kn/kom)	14062,50	1838,24
Prijevoz sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	2.500 komada/ha	8940,00	1168,63
Opći troškovi	10%	1	4228,25	552,71
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica) po hektaru			46510,75	6079,84

Napomena: C* oznaka za kontejnersku sadnicu

B2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

Tablica 6. Troškovi konverzije četinjačama na kontinentu sadnjom sadnica uz štitnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	12 rd/ha	ručno + motorna pila	4125,00	539,22
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	traktor + sitnilica/1.50	5668,00	740,92
Sadni materijal	C * sadnice (2+0)	2.500 kom/ha (5,625 kn/kom)	14062,50	1838,24
Mehanički štitnici	2.500 kom	2.500 kom/ha (10,50 Kn/kom)	26250,00	3431,37
Prijevoz sadnog materijala + štitnici	C * sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štitnika	C * sadnice (2+0)	2.500 komada/ha	8940,00	1168,63
Opći troškovi	10%	1	6115,75	799,44
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica zaštićenih mehaničkim štitnicima) po hektaru			67273,25	8793,89

C) Konverzije listačama na kršu

C1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 7. Troškovi konverzije listačama na kršu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/33.403	166 m/ha	5544,00	724,71
Sadni materijal	C * sadnice (2+0)	7.000 kom/ha (6,75 kn/kom)	47250,00	6176,47
Prijevoz sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	7.000 komada/ha	21650,00	2830,07
Opći troškovi	10%	1	8989,90	1175,15
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica) po hektaru			98888,90	12926,65

Napomena: C oznaka za kontejnersku sadnicu*

C2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

Tablica 8. Troškovi konverzije listačama na kršu sadnjom sadnica uz štitnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Sadni materijal	sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Mehanički štitnici	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Kolci	1.500 kom/ha	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Prijevoz sadnog materijala + štitnici + kolci	sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štitnika	sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	10312,00	1347,97
Opći troškovi	10%	1	6176,70	807,41
Trošak podizanja sastojine listača (sadnja sadnica u polipropilenske štitnike) po hektaru			67943,70	8881,53

Napomena: C oznaka za kontejnersku sadnicu*

D) Konverzija četinjačama na kršu

D1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Tablica 9. Troškovi konverzije četinjačama na kršu sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Postavljanje zaštitne ograde	1 km/33.403	166 m/ha	5544,00	724,71
Sadni materijal	C * sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Prijevoz sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala	C * sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	6875,00	898,69
Opći troškovi	10%	1	3799,90	496,72
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica) po hektaru			41798,90	5463,91

Napomena: C oznaka za kontejnersku sadnicu*

D2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice

Tablica 10. Troškovi konverzije četinjačama na kršu sadnjom sadnica uz štitnike

Rad - tehnologija	Normativ	Rad/jed. mj./količina	kn/ha	€/ha
Priprema staništa-ručno	15 rd/ha	ručno + motorna pila	5218,00	682,09
Priprema staništa-strojno	2.500 sd/ha	buldozer/riperanje	8125,00	1062,09
Sadni materijal	C * sadnice (2+0)	1.500 kom/ha (6,75 kn/kom)	10125,00	1323,53
Mehanički štitnici	1.500 komada	1.500 kom/ha (10,50 kn/kom)	15750,00	2058,82
Prijevoz sadnog materijala + štitnici	C * sadnice (2+0)	traktor + prikolica	2112,00	276,08
Sadnja sadnog materijala s postavljanjem štitnika	C * sadnice (2+0)	1.500 komada/ha	9625,00	1258,17
Opći troškovi	10%	1	5095,50	666,08
Trošak podizanja sastojina četinjača (sadnja sadnica zaštićenih mehaničkim štitnicima) po			56050,50	7326,86

Napomena: C oznaka za kontejnersku sadnicu*

Za svaki mogući tip konverzije, izračun troškova uvažava propise o broju biljaka i količini sjemena po pojedinim vrstama drveća (tablica 11 i 12).

Tablica 11. Broj biljaka ili količina sjemena

Vrsta drveća	Metoda sjetve	Količina sjemena kg/ha	Broj biljaka kom/ha
Joha			3000-5000
Vrba			1000-1500
Topola			1000-1500
Topola kultura			273-333
Obična smreka			2500-3000
Obični bor			2000-2500
Crni bor	omaške	3-5	2000-2500
Alepski i brucijski bor	omaške	3-5	1000-2000
Primorski bor	omaške	3-5	1000-2000
Pinija			700-1200
Obični čempres			1000-2000

Tablica 12. Broj biljaka i količina sjemena

Vrsta drveća	Metoda sjetve	Količina sjemena kg/ha	Broj biljaka kom/ha
Hrast lužnjak	Omaške	700-1000	7000-10000
	Pod motiku	400-600	
Hrast kitnjak	Omaške	600-800	7000-10000
	Pod motiku	300-500	

Hrast cer	Omaške	500-700	7000-10000
	Pod motiku	250-450	
Hrast medunac	Omaške	500-700	7000-10000
	Pod motiku	250-450	
Hrast crnika	Omaške	400-600	7000-10000
	Pod motiku	250-400	
Jaseni	Pod motiku	7-10	4000-7000
Obična bukva	Omaške	80-100	7000-10000
	Pod motiku	40-60	
Obična jela	Omaške	60-80	6000-8000
	Pod motiku	8-12	
Lipa	*		
Javori	*		
Brijest	*		
Grabovi	*		
Rogač	*		
Koprivić	*		
Planika	*		
Zelenike	*		
Lemprika	*		

*za ove vrste nema propisanog broja sjemena niti broja biljaka za sadnju, postoje naputci za podizanje manjih nasada ili drvoreda za lipu npr. gdje se predlaže razmak 6-9 metara između sadnica radi očekivane veličine odraslog stabla. Kod osnivanja šume predviđa se višestruko veći broj biljaka odnosno gustoća jer se očekuje prirodni odabir tj. odumiranje jednog dijela sadnica tijekom njihovog rasta. No najvažnije je da se ove vrste isto kao i voćkarice unose u manjem broju tj s udjelom od 3-5% od broja sadnica/sjemena vrste koja čini osnovu za konverziju (prema stanišnim tipovima, fitocenozi i sl.).

Kod direktnih se unosi predloženi postotak tih vrsta radi povećanja biološke raznolikosti i stabilnosti buduće sastojine. Znači neće se osnovati šuma divlje trešnje nego će se u kulturu smreke ili bukve ubaciti trešnju, javore i sl. Dok će planika, zelenika i koprivić više biti primjenjivane na Mediteranu.

REKAPITULACIJA STANDARDNIH TROŠKOVA KONVERZIJE PO HEKTARU:

A) Konverzije listačama na kontinentu

- A1. Sadnjom sadnicama uz ograđivanje zaštitnom ogradom (8.344 EUR)*
- A2. Sjetvom sjemena uz ograđivanje zaštitnom ogradom (6.448 EUR)*
- A3. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (7.535 EUR)*

B) Konverzije četinjačama na kontinentu

- B1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom (6.080 EUR)*
- B2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (8.794 EUR)*

C) Konverzije listačama na kršu

- C1. Sadnjom sadnica uz ograđivanje zaštitnom ogradom (12.927 EUR)*
- C2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (8.882 EUR)*

D) Konverzija četinjačama na kršu

- D1. Sadnjom sadnica sa ograđivanjem zaštitnom ogradom (5.464 EUR)*
- D2. Sadnjom sadnica uz korištenje štitnika za sadnice (7.327 EUR)*

Prilikom podnošenja zahtjeva za potporu u okviru ovoga tipa operacije, korisnik treba podnijeti *plan konverzije* kao dio zahtjeva za potporu, koji je izradio i potvrdio ovlašteni inženjer šumarstva, a kojim se određuje jedan od devet mogućih tipova konverzije definiranih u standardnim troškovima. Planom konverzije propisuje se način izvođenja konverzije, odabir vrsta drveća te se određuje odgovarajuća tehnologija. Svaki plan konverzije, također, najmanje uključuje sljedeće:

- stanje staništa, npr. određivanje glavnih ekoloških čimbenika koji bi mogli utjecati na rezultate ili uspjeh konverzije. Odredit će se klimatski parametri, pedološki parametri i dr,
- opis i popis vrsta drveća, kao i njihov omjer, odabir vrsta koje će najbolje uspijevati u stanišnim uvjetima i u okviru postavljenog cilja,
- način rada (sjetva sjemena ili sadnja sadnica golog ili obloženog korijena) uz obrazloženje,
- prostorni raspored, broj biljaka te druge posebnosti predložene tehnologije provođenja konverzije uz obrazloženje.

Prihvatljive su isključivo sljedeće vrste drveća prilikom provođenja konverzije:

- a) Hrast lužnjak - *Quercus robur* L.;
- b) Hrast kitnjak - *Quercus petraea* (Matt.) Liebl.;
- c) Hrast cer - *Quercus cerris* L.;
- d) Hrast crnika - *Quercus ilex* L.;
- e) Hrast medunac - *Quercus pubescens* Willd.;
- f) Obična bukva - *Fagus sylvatica* L.;
- g) Poljski jasen - *Fraxinus angustifolia* Vahl;
- i) Lipa - *Tilia* sp.;
- j) Crna joha - *Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.;
- k) Bijela joha - *Alnus incana* (L.) Moench;
- l) Domaće vrste topole i vrbe - *Populus* sp. i *Salix* sp.

Crna topola - *Populus nigra* L.,

Bijela topola - *Populus alba* L.,

Bijela vrba - *Salix alba* L.,

Bademasta vrba - *Salix triandra* L.

- m) Voćkarice:
- Divlja trešnja - *Prunus avium* (L.) L.,
 - Pitomi kesten - *Castanea sativa* Mill.,
 - Divlja kruška - *Pyrus pyraeaster* (L.) Burgsd.,
 - Divlja jabuka - *Malus sylvestris* (L.) Mill.,
 - Brekinja - *Sorbus torminalis* (L.) Crantz,
 - Mukinja - *Sorbus aria* (L.) Crantz,
 - Jarebika - *Sorbus aucuparia* L.,
 - Oskoruša - *Sorbus domestica* L.
- n) Vez - *Ulmus laevis* Pall. syn. *U. effusa* Willd.
- o) Klen - *Acer campestre* L.
- p) Gorski javor - *Acer pseudoplatanus* L.
- q) Mliječ - *Acer platanoides* L.
- r) Žestilj (kineski javor) - *Acer tataricum* L.
- s) Rogač - *Ceratonia siliqua* L.
- t) Bijeli grab - *Carpinus orientalis* Mill.
- u) Crni grab - *Ostrya carpinifolia* Scop.
- v) Crni jasen - *Fraxinus ornus* L.
- w) Koprivić - *Celtis australis* L.
- x) Planika - *Arbutus unedo* L.
- y) Uskolisna zelenika - *Phillyrea angustifolia* L.
- z) Širokolisna zelenika - *Phillyrea latifolia* L.
- aa) Lemprika - *Viburnum tinus* L.
- bb) Crni bor - *Pinus nigra* J.F. Arnold
- cc) Obični bor - *Pinus sylvestris* L.
- dd) Alepski bor - *Pinus halepensis* Mill.
- ee) Brucijski bor - *Pinus brutia* Ten.

- ff) Primorski bor - *Pinus pinaster* Aiton
- gg) Pinijska - *Pinus pinea* L.
- hh) Obični čempres - *Cupressus sempervirens*
- ii) Obična smreka - *Picea abies* (L.) H. Karst
- jj) Obična jela – *Abies alba* Mill.

Mogući tipovi konverzije definirani su i opisani temeljem standardnih definicija. Popis aktivnosti prilagođen je uvjetima prihvatljivosti definiranim u mjeri 8 iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. za tip operacije 8.5.1 „Konverzija degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura“.